

VENDIM
Nr. 73, datë 16.12.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedjakryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 8.11.2016, mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 65 Akti, që i përket:

KËRKUES: Mehmet Biçaku

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Drejtoria e Rajonale AKU Elbasan Drejtoria e Përgjithshme AKU Tiranë

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën i vendimeve nr. 00-2013-729 (361), datë 6.5.2013 të Gjykatës së Apelit Durrës; nr. 00-2014-3742, datë 11.12.2014, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 41, 43, 131/f, 133 dhe 134/1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes Vladimir Kristo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkesit, që është shprehur për pranimin e kërkesës, dokumentacionin e paraqitur nga subjekti i interesuar, Drejtoria Rajonale AKU Elbasan, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkesi ka kryer detyrën e specialistit në sektorin e Laboratorit Ushqimor në Drejtorinë Rajonale të Autoriteti Kombëtar të Ushqimit (AKU) të qarkut Elbasan deri në datën 1.9.2010, datë në të cilën i është komunikuar verbalisht përfundimi i marrëdhënieve të punës, pasi nuk rezultonte në listën e fituesve në procesin e rekrutimit të punonjësve të AKU-së.

2. Në këto kushte kërkesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan me kërkesëpadi me objekt detyrimin e subjekteve të interesuara ta rikthejnë në punën e mëparshme si specialist laborator në Drejtorinë Rajonale të AKU-së të qarkut Elbasan dhe t'i paguajnë pagën nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës deri në rimarrjen në punë.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, me vendimin nr. 1258 (13-2011-2693), datë 1.6.2011, ka vendosur pranimin e padisë, kthimin e kërkesit në punën e mëparshme dhe detyrimin e subjektit të interesuar AKU-së Tiranë t'i paguajë atij pagën nga data 1.9.2010 deri në datën e rimarrjes në punë.

4. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 10-2013-729 (361), datë 6.5.2013, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 1258 (13-2011-2693), datë 1.6.2011 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, duke rrëzuar kërkesëpadinë e kërkesit.

5. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-3742, datë 11.12.2014, ka

vendosur mospranimin e rekursit, pasi nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 58 të ligjit nr. 49/2012, “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”.

II

6. **Kërkuesi** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (në vijim “Gjykata”) për shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë me pretendimin se:

6.1 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë nuk ka respektuar ligjin material, pasi nuk janë vlerësuar pretendimet e ngritura në rekurs.

6.2 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka shkelur ligjin procedural, pasi nuk i ka dhënë mundësi kërkuesit për t’u dëgjuar mbi shkaqet e paraqitura në rekurs. Gjithashtu, Kolegji Administrativ nuk ka vlerësuar procedurat e konkurrimit për vendin e punës.

6.3 Kolegji Administrativ edhe pse në prani të dy vendimeve me vlerësime të ndryshme, nuk i ka dhënë mundësinë kërkuesit të paraqesë argumentet e tij ligjore për pretendimet e ngritura në rekurs.

6.4 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë nuk është shprehur lidhur me kërkimin për dëmshpërblimin për zgjidhjen e kontratës.

6.5 Kolegji Administrativ ka mbajtur qëndrime të kundërta për të njëjtin objekt gjykimi.

7. **Subjekti i interesuar, Drejtoria Rajonale AKU Elbasan**, ka prapësuar me shkrim se ajo nuk disponon dokumentacion në lidhje me emërimin apo shkarkimin nga puna të punonjësve.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

8. Kërkuesi legjitimohet *ratione personae* në lidhje me pretendimet e paraqitura në kërkesë, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur në Gjykatën Kushtetuese brenda afatit të parashikuar nga neni 30 i ligjit nr.8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

9. Gjithashtu, Gjykata vlerëson se kërkuesi, *prima facie* legjitimohet edhe *ratione materiae*, pasi pretendimet e tij hyjnë në juridiksionin kushtetues. Këto pretendime janë shqyrtuar në vijim në këndvështrim të standardeve që imponon procesi i rregullt ligjor në kuptimin kushtetues.

B. Për pretendimin e cenimit të standardit të arsyetimit të vendimit dhe të së drejtës së aksesit

10. Kërkuesi pretendon se Kolegji Administrativ edhe pse në prani të dy vendimeve me vlerësime të ndryshme, nuk i ka dhënë mundësinë kërkuesit të paraqesë argumentet e tij ligjore për pretendimet e ngritura në rekurs.

11. Çështjen e pranisë së dy vendimeve diametralisht të kundërta Gjykata në jurisprudencën e saj e ka vlerësuar nën dritën e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, të së drejtës së aksesit në gjykatë, si dhe të së drejtës së ankimit në kuptimin substancial (*shih vendimin nr. 24, datë 25. 4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Gjykata ka theksuar se e drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funksioni i një vendimi të arsyetuar është t’u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet edhe vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjykimit përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Ato përmbledhin dhe finalizojnë përfundimisht qëndrimet që mban gjykata lidhur me çështjen në gjykim. Në jurisprudencën e saj

Gjykata ka theksuar domosdoshmërinë e arsytimit të vendimeve gjyqësore si një garanci për procesin ligjor. Vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Zbatimi i këtij parimi është vlerësuar nga Gjykata rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsytimin e vendimeve të tyre. Ajo ka verifikuar nëse vendimi i kundërshtuar është logjik, ka kundërthënie, përmban referenca në ligjin e zbatueshëm dhe nëse respekton të gjitha elementet e sipërpërmendura. Gjykata ka theksuar gjithashtu se detyrimi për të respektuar këtë standard ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete dhe natyrës së vendimit, dhe se masa e arsytimit varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Për gjykimin në Gjykatën e Lartë, sipas Kodit të Procedurës Civile (nenet 472 e në vijim), rekursi, ndër të tjera, duhet të përmbajë shkaqet për të cilat kërkohet prishja e vendimit, duke iu referuar normave ligjore mbi të cilat mbështeten, dhe shqyrtimi i çështjes në kolegjet seleksionuese konsiston në një vlerësim të këtyre shkaqeve. Gjykata në këtë drejtim ka theksuar se është kompetencë e Kolegjit Civil/Penal (dhoma e këshillimit) të analizojë dhe vlerësojë nëse shkaqet e ngritura në rekurs janë në përputhje me kërkesat e ligjit. Megjithatë, ky standard nuk duhet kuptuar sikur i mundëson Gjykatës së Lartë ushtrimin e kompetencës së mësipërme në mënyrë diskrecionale. Gjykata ka theksuar se standardet kushtetuese për një proces të rregullt ligjor duhen respektuar në të gjitha fazat e gjykimit, përfshirë këtu shqyrtimin e rekursit nga Gjykata e Lartë në dhomë këshillimi. Rekursi është i vetmi mjet procedural në dispozicion të kërkuarit, me anë të të cilit ai mund të ketë akses në Gjykatën e Lartë, duke e investuar këtë të fundit me shqyrtimin e pretendimeve të tij (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Në çështjen në shqyrtim Gjykata vëren se dy gjykata të niveleve të ndryshme, ajo e shkallës së parë dhe ajo e apelit, i kanë dhënë përgjigje diametralisht të kundërta zgjidhjes së mosmarrëveshjes midis palëve ndërgjyqëse. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka arsyetuar se “*largimi i tij nga puna është bërë në kundërshtim me nenin 144 të Kodit të Punës [...] dhe se pala e paditur e ka zgjidhur kontratën në kundërshtim me nenin 153 të Kodit të Punës, pasi paditësi nuk ka shkelur asnjë detyrim kontraktual*”. Ajo ka arritur në përfundimin se pretendimi i kërkuarit është i bazuar dhe ka vendosur kthimin e kërkuarit në punën e mëparshme dhe detyrimin e subjektit të interesuar, AKU-së Tiranë, t’i paguajë atij pagën për periudhën 1.9.2010 deri në datën e rimarrjes në punë. Ndërsa, Gjykata e Apelit Durrës e ka rrëzuar kërkesëpadinë e kërkuarit. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka vlerësuar se rekursi i paraqitur nga kërkuari nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 58, të ligjit nr. 49/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, duke arsyetuar se ai mund të kërkonte në gjykatë dëmshpërblimin për zgjidhjen e marrëdhënies së punës dhe jo rikthimin në detyrë (*shih faqen 3 të vendimit të Gjykatës së Lartë*).

17. Gjykata vëren se kërkesëpadia e kërkuarit për rikthimin në punë të tij bazohet në nenet 143 e vijues të Kodit të Punës. Ky i fundit në nenet 146/3 dhe 153/3 parashikon se në rastet e zgjidhjes së menjëhershme dhe të pajustificuar të kontratës nga punëdhënësi, gjykata, duke vlerësuar të gjitha rrethanat, vendos detyrimin e punëdhënësit ndaj punëmarrësit me një dëmshpërblim jo më shumë se paga e një viti pune. Sipas vendimeve unifikuese nr. 31, datë 14.4.2003 dhe nr.7, datë 1.6.2011, të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë: “*drejta e dëmshpërblimit është një e drejtë që gëzon mbrojtje. Pala që dëmtohet nga një pushim i pa drejtë nga puna gëzon të drejtën e dëmshpërblimit në rrugë gjyqësore. [...] Nuk është e nevojshme të kërkohet në mënyrë të shprehur dëmshpërblimi. [...] mjafton të kundërshtohet akti me të cilin është zgjidhur kontrata dhe gjykata duhet të marrë në shqyrtim edhe pasojat që vijnë nga zgjidhja e paligjshme e kontratës, d.m.th. dëmshpërblimin*”.

18. Në rastin në shqyrtim, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, duke ju referuar vendimeve unifikuese të Kolegjeve të Bashkuara, edhe pse pranon se kërkuesi mund të kërkojë në gjykatë dëmshpërblimin, si rezultat i zgjidhjes së kontratës së punës, vendos mospranimin e rekursit, pavarësisht se dëmshpërblimi i është njohur kërkuetit nga gjykata e shkallës së parë dhe mohuar nga ajo e apelit. Nisur nga sa më lart, Gjykata vlerëson se një arsyetim i tillë i Gjykatës së Lartë e bën vendimin e saj kontradiktor dhe alogjik.

19. Duke arsyetuar më tej, edhe pse interpretimi i ligjit material e procedural dhe zbatimi i tij në çështjet konkrete nuk hyn në juridiksionin kushtetues, Gjykata ka vlerësuar se në një shtet të së drejtës roli i Gjykatës së Lartë, si gjykatë e ligjit, është i pazëvendësueshëm. Ajo i ka të gjitha mjetet dhe kompetencat që të marrë një rol aktiv, i cili shkon përtej ligjit dhe synon të drejtën, duke ndikuar efektivisht edhe në vendimmarrjen e gjykatave të shkallëve më të ulëta (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Nga kjo pikëpamje, Gjykata ka vlerësuar se Gjykata e Lartë, rast pas rasti, duhet t'u japë përgjigje problemeve ligjore që në praktikë lidhen me interpretimin e ligjit. Sipas Gjykatës në të tilla raste kërkuetit, duke mos marrë përgjigje për pretendimet e tij me natyrë kushtetuese, për shkak të vendimit të mospranimit të rekursit, i cenohet jo vetëm e drejta e aksesit, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, por edhe e drejta e ankimit në kuptimin substancial, e parashikuar në nenin 43 të Kushtetutës (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. E drejta e aksesit u garanton subjekteve të cenuara të drejtën t'i drejtohen një gjykate, e cila do t'i dëgjojë pretendimet e tyre dhe do të shpallë një vendim pas një gjykimi të drejtë dhe publik. Gjykata ka vlerësuar vazhdimisht se administrimi i mirë i drejtësisë fillon me garancinë që një individ të ketë akses në gjykatë, për t'i siguruar atij të gjitha aspektet e një forme gjyqësore të shqyrtimit të çështjes. E drejta e aksesit në një organ gjyqësor duhet të jetë një e drejtë që lidhet me themelin dhe jo një e drejtë e pastër formale. Aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj për pretendimet e ngritura, përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Nga ana tjetër, Gjykata ka pohuar se e drejta e ankimit, e sanksionuar në nenin 43 të Kushtetutës, është vlerësuar si mundësi e çdo individ për të pasur mjete të caktuara procedurale për të kundërshtuar vendimin e dhënë nga një gjykatë më e ulët në një gjykatë më të lartë, duke i garantuar atij (individit) të drejtën për t'u përballur me drejtësinë në të gjitha nivelet e saj. Pra, me Kushtetutë, kujtdo i garantohet e drejta për t'u ankuar të paktën një herë kundër çdo vendimi gjyqësor të dhënë ndaj tij. Kjo garanci e rëndësishme kushtetuese është edhe një tejkalim pozitiv krahasuar me standardet që ofron në këtë drejtim Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Në funksion të ushtrimit efektiv të së drejtës së ankimit ka rëndësi të realizohet si aspekti formal/procedural, ashtu edhe ai substancial. Kërkesat procedurale të ankimit janë, para së gjithash, në funksion të aksesit që duhet të kenë individët për të ushtruar efektivisht ankimin ndaj vendimit gjyqësor. Çdo instancë ankimuese që njeh sistemi i normave procedurale civile/penale është pjesë e së drejtës së individit për të pasur akses në gjykatë (*shih vendimin nr. 6, datë 10.2.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Bazuar në sa më lart, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë nëpërmjet një vendimi kontradiktor dhe alogjik në arsyetim, që bie ndesh me përfundimin e arritur në dispozitiv për mospranimin e rekursit, i ka mohuar kërkuetit gjithashtu të drejtën e aksesit në gjykatë, si dhe të drejtën e ankimit në kuptimin substancial.

C. Për pretendimet e tjera

24. Për sa u takon pretendimeve të tjera të kërkuetit, që kanë të bëjnë me cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar dhe me faktin se Gjykata e Lartë nuk është shprehur lidhur me kërkimin për dëmshpërblimin për zgjidhjen e kontratës, Gjykata vlerëson të mos ndalet në analizimin e tyre, për sa

kohë çështja do të merret përsëri në shqyrtim nga Gjykata e Lartë, e cila në funksion të rolit të saj si gjykatë e ligjit dhe si kontrolluese e respektimit të standardeve kushtetuese nga gjykatat më të ulëta duhet t'u japë pretendimeve të ngritura në rekurs përgjigje të arsyetuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës.
 - Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të vendimit nr. 00-2014-3742, datë 11.12.2014, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.
 - Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Vladimir Kristo, Fatos Lulo

Anëtarë kundër: Altina Xhoxhaj

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkuar Mehmet Biçaku jam kundër qëndrimit të shumicës për pranimin pjesërisht të kërkesës, shfuqizimin e vendimit nr. 00-2014-3742, datë 11.12.2014, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në atë gjykatë.

2. Sipas kërkuar, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka shkelur ligjin procedural, pasi nuk i ka dhënë atij mundësinë për t'u dëgjuar mbi shkaqet e paraqitura në rekurs, si dhe të paraqesë argumentet e tij ligjore për pretendimet e ngritura në rekurs. Po ashtu, kërkuar ka pretenduar se Kolegji Administrativ nuk është shprehur lidhur me kërkimin për dëmshpërblimin për zgjidhjen e kontratës.

3. Shumica ka vlerësuar se pretendimet e kërkuar duhet të vlerësohen nën dritën e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, të së drejtës së aksesit në gjykatë, si dhe të së drejtës së ankimit në kuptimin substancial (shih paragrafin 11 të vendimit). Më tej, sipas saj: *"Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, duke ju referuar vendimeve unifikuese të Kolegjeve të Bashkuara, edhe pse pranon se kërkuar mund të kërkojë në gjykatë dëmshpërblimin, si rezultat i zgjidhjes së kontratës së punës, vendos mospranimin e rekursit, pavarësisht se dëmshpërblimi i është njohur kërkuar nga gjykata e shkallës së parë dhe mohuar nga ajo e apelit. Nisur nga sa më lart, Gjykata vlerëson se një arsyetim i tillë i Gjykatës së Lartë e bën vendimin e saj kontradiktor dhe alogjik. Bazuar në sa më lart, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë nëpërmjet një vendimi kontradiktor dhe alogjik në arsyetim, që bie ndesh me përfundimin e arritur në dispozitiv për mospranimin e rekursit, i ka mohuar kërkuar gjithashtu të drejtën e aksesit në gjykatë, si dhe të drejtën e ankimit në kuptimin substancial."* (shih paragrafët 18 dhe 23 të vendimit).

4. Gjykata ka theksuar se detyrimi për të provuar ekzistencën e shkeljeve të së drejtës për proces të rregullt nga shqyrtimi i rekursit në dhomën e këshillimit bie mbi kërkuar dhe nëse ai nuk arrin ta provojë këtë, atëherë nuk mund të konkludohet se vendimi i dhomës së këshillimit është rezultat i një procesi të parregullt ligjor (shih vendimin nr. 19, datë 19.7.2005 të Gjykatës Kushtetuese). Megjithatë, Gjykata ka theksuar se kur janë të pranishme pretendime që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve themelore të procesit gjyqësor, si dhe kur këto pretendime gjejnë pasqyrim në materialet e çështjes, atëherë vendimi i Kolegjit për mospranimin e rekursit vë në dyshim të drejtën për një proces të rregullt ligjor (shih vendimin

nr. 22, datë 6.6.2011, të Gjykatës Kushtetuese). Kjo sepse, referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Ky raport midis juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale, në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (*shih vendimin nr. 52, datë 2.12.2013 të Gjykatës Kushtetuese*).

5. Në kuptim të sa më sipër, jurisprudenca e Gjykatës ka ecur në linjën që një vendim gjyqësor i dhomës së këshillimit cenon të drejtën për një proces të rregullt në ato raste kur në procesin e zhvilluar në shkallët më të ulëta të gjykimit është konstatuar cenimi i kësaj të drejte kushtetuese të individit në një nga elementet përbërëse të saj, e cila është e vetmja e drejtë kushtetuese procedurale që i lejon individit të mbrojë të drejtat e tjera të tij substanciale. Në rast të evidentimit të një cenimi të tillë, të konstatuar në shkallët e tjera të gjykimit, Gjykata, në zbatim të parimit të subsidiaritetit, e ka kthyer çështjen në Gjykatën e Lartë në mënyrë që vetë ajo gjykatë, në funksion të pozicionit të saj në piramidën gjyqësore, të mund të riparojë shkeljet e kryera brenda sistemit gjyqësor. Gjykata e Lartë, në funksion të rolit të saj si gjykatë e ligjit, si dhe në atë të kontrollit të respektimit të standardeve kushtetuese nga gjykatat më të ulëta, duhet të mbajë qëndrim të shprehur lidhur me pretendimet e ngritura nga individët për cenimin e një prej standardeve të procesit të rregullt të evidentuar në gjykimin e faktit.

6. Por, në rastet kur Gjykata nuk konstaton cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor në procesin gjyqësor të zhvilluar në të tria shkallët e gjykimit, ajo nuk mund të vërë në dyshim procesin e zhvilluar në Gjykatën e Lartë, duke u mbështetur thjesht në faktin se është vendosur mospranimi i rekursit në dhomë këshillimi. Ky proces është vënë në dyshim nga Gjykata vetëm në rastin kur këto vendime nuk përmbajnë shkaqet e ngritura në rekurs, çka sipas Gjykatës cenon parimin e arsytimit të vendimit gjyqësor. Megjithatë, edhe në lidhje me këtë parim Gjykata ka theksuar se ajo e vlerëson zbatimin e tij rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme këtë detyrim (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011, të Gjykatës Kushtetuese*).

7. Zbatimi dhe interpretimi i normës ligjore është së pari dhe mbi të gjitha funksioni kryesor i gjykatës. Sistemi gjyqësor njihet disa shkallë gjykimi, me qëllim që shkeljet e kryera nga një gjykatë, procedurale apo materiale, të riparohen në një gjykatë më të lartë. Gjykata e Lartë, si gjykatë e ligjit, ka kompetencën të vlerësojë dhe sigurojë zbatimin uniform të ligjit. Por kjo nuk nënkupton që në të gjitha rastet kur dy gjykatat e faktit kanë bërë një interpretim të ndryshëm të ligjit, Gjykata e Lartë ka detyrimin që të shprehet lidhur me mënyrën se si ai ligj i zbatueshëm duhet të interpretohet. Vlerësimi që Gjykata e Lartë i bën rekursit në dhomën e këshillimit nuk është një vlerësim formal, por është një vlerësim i të gjitha shkaqeve të ngritura në rekurs dhe bazueshmërisë së tyre duke analizuar materialet e dosjes gjyqësore. Në përfundim të këtij vlerësimi, nëse Kolegji i Gjykatës së Lartë arrin në përfundimin se interpretimi që ka bërë Gjykata e Apelit, i cili është ai që kundërshtohet në rekurs, është i drejtë, është në kompetencën e tij të vendosë mospranimin e rekursit.

8. Bazuar në standardet e mësipërme vlerësoj se në rastin konkret përderisa Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit, kjo do të thotë se të gjitha shkaqet e ngritura në të nga kërkuesi, për kundërshtimin e vendimit të Gjykatës së Apelit, nuk gjejnë mbështetje as në ligj, as në materialet e çështjes. Kolegji Administrativ ka realizuar një proces vlerësimi të shkaqeve të paraqitura në rekurs nëpërmjet të cilit ka arritur në konkluzionin e shprehur në dispozitiv.

9. Për të gjitha argumentet e mësipërme vlerësoj se kërkesa duhej të rrëzohej si haptazi e pabazuar.

Anëtare: Altina Xhoxhaj